

VILNIAUS LICĖJAUS MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja asmens higienos ir užkrečiamųjų ligų profilaktinių priemonių vykdymą Vilniaus licėjuje (toliau – Licėjus) mokinių apžiūros dėl asmens higienos organizavimo tvarką, ugdymo įstaigos ir visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiksmus vykdant pedikuliozės patikrą bei informavimo apie pedikuliozės profilaktiką ir įtariamus pedikuliozės atvejus tvarką.

2. Mokinių apžiūra dėl asmens higienos Licėjuje organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu; Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773; Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymo „Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1035/ĮSAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimu 2016 m. liepos 21 d. Nr. V-966/V-672; Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. V-630 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ nauja redakcija 2017 m. gruodžio 20 Nr. V-1473 „Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašas“ ir šiuo Aprašu.

3. Asmens higienos ir užkrečiamųjų ligų profilaktines priemones vykdo Licėjus ir Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) bendradarbiavimo principu.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Asmens higiena** – atskira higienos dalis, kuri tiria kūno, drabužių, avalynės priežiūrą, buitines bei aplinkos sąlygas ir nustato normas bei taisykles, atitinkančias asmens amžiaus anatomines – fiziologines savybes, padedančias išsaugoti sveikatą ir sudaryti higieninio elgesio įpročius.

4.2. **Pedikuliozė** – tai užsikrėtimas utėlėmis. Pedikuliozės sukėlėjai: galvinė utėlė, parazituojanči žmogaus galvos plaukuose, drabužinė utėlė, parazituojanči žmogaus drabužiuose.

4.3. **Niežai** – odos liga, kurią sukelia smulkios niežinės erkės. Užsikrečia žmogus nuo žmogaus glaudaus kontakto metu bei naudodamasis sergančiojo asmeninėmis kūno priežiūros priemonėmis. Ligai būdingas intensyvus niežėjimas.

II. APŽIŪROS DĖL VAIKŲ ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMAS

5. Ugdymo įstaigose vaikų asmens higienos apžiūros organizuojamos siekiant užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų ir pedikuliozės plitimui.

6. Apžiūra dėl asmens higienos atliekama, turint išankstinį tėvų sutikimą, leidžiantį atlikti vaiko apžiūrą dėl jo asmens higienos, pedikuliozės ir niežų.

7. Tėvai (globėjai, rūpintojai) turi pasirūpinti vaiku, tuo atveju, kai:

7.1. vaikui ugdymo proceso metu pasireiškė užkrečiamųjų ligų požymiai (apžiūrų metu randama utėlių ar glindų);

7.2. vaiko liga riboja jo dalyvavimą ugdymo procese;

7.3. vaiko liga kelia pavojų kitų vaikų ir darbuotojų sveikatai.

8. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją:

8.1. planuoja ir taiko užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones;

8.2. dalyvauja įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones.

9. Mokinių asmens sveikatos informacijos konfidencialumas užtikrinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. 65 „Dėl Informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir asmens sveikatos paslapties kriterijų nustatymo“.

III. PROFILAKTINĖS VAIKŲ TIKRINIMO PROCEDŪROS VYKDYMO TVARKA

10. Profilaktinė mokinių asmens higienos patikrina dėl apsikrėtimo utėlėmis yra vykdoma vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“. Rekomendacijos parengtos įgyvendinant projektą Nr. VP1-4.3-VRM-02-V-05-009 „Užkrečiamųjų ligų valdymo sistemos Lietuvoje stiprinimas“. Projekto vykdytojas – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras.

11. Patikrinimas dėl užsikrėtimo utėlėmis ir niežų atliekamas įtarus epidemiologines reikmes.

12. Asmens higienos patikrą atlieka licėjuje visuomenės sveikatos priežiūrą vykdančias visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Licėjaus direktorius užtikrina galimybę visuomenės sveikatos specialistui atlikti patikrinimą sutartu laiku, sudarant sąlygas jį vykdyti atskiroje patalpoje.

13. Patikrinimas atliekamas atskiroje patalpoje, individualiai apžiūrint kiekvieną mokinį. Patalpoje turi būti muilo ir vandens. Atliekantis patikrinimą visuomenės sveikatos priežiūros specialistas turi elgtis korektiškai ir vadovautis parengtomis rekomendacijomis.

14. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:

14.1. prieš kiekvieną patikrą informuoja mokinius apie tai, kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti;

14.2. patikrinimo metu įtaręs utėlėtumą vadovaujasi metodinėse rekomendacijose „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“ parengtais algoritmais:

14.2.1. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veiksmų mokykloje, atliekant apsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmu (3 priedas);

14.2.2. Galvines utėles naikinančių priemonių įvertinimo algoritmu (4 priedas);

14.2.3. Utėlėtumo profilaktikos mokykloje organizavimo schema (5 priedas).

14.3. baigęs patikrą ir įtaręs pedikuliozės atvejį ar niežus, tuoj pat informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) tiesiogiai telefonu ar elektroniniu paštu ir žodžiu informuoja licėjaus administraciją;

14.4. imasi visų priemonių, kad mokinys būtų apsaugotas nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių;

14.5. apibendrina patikros rezultatus ir perduoda Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biurui duomenis apie apsikrėtusių vaikų skaičių, nurodydamas tik jų amžių.

15. Mokinys, kurio galvos plaukuose rasta utėlių ar glindų, nėra tuoj pat atskiriamas nuo kitų mokinių, jis gali likti licėjuje iki dienos pabaigos.

16. Mokinys į licėjų gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydyta pedikuliozė.

17. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, suderinęs su licėjaus administracija, gali išsiųsti mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) laiškus, kuriais rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis bei suteikti informaciją apie utėlėtumo profilaktiką.

18. Informacija apie užkrečiamųjų ligų prevenciją skelbiama licėjaus interneto svetainėje, elektroniniu paštu siunčiama tėvams, rengiami stendiniai pranešimai, organizuojami ir vykdomi užkrečiamųjų ligų profilaktikai skirti mokomieji užsiėmimai ir renginiai.

19. Licėjaus darbuotojai radę ar pastebėję utėlių ar glindų vaiko galvoje, siekdami apsaugoti kitus ir užkirsti kelią pedikuliozės plitimui, turi informuoti licėjaus administraciją ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistą.

20. Licėjaus darbuotojai turi imtis visų priemonių, kad užsikrėtęs utėlėmis mokinys būtų apsaugotas nuo viešo atskyrimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.

21. Tėvams rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo, išdalijama reikiama informacinė medžiaga, kurią parengia ir pateikia Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

22. Neigiamai įvertinus mokinio asmens higieną, t. y. pastebėjus nešvarias ausis, panagės, rankas, drabužius ar pajutus nemalonų kvapą, klasės vadovas ir(ar) visuomenės sveikatos specialistas vykdo individualų pokalbį su mokiniu, arba esant būtinybei informuoja apie netinkamą jo higieną tėvus (globėjus/rūpintojus) telefonu ar el. laišku.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas savo funkcijoms vykdyti pasitelkia licėjaus bendruomenę (mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus, mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

24. Aprašo vykdymą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Licėjaus direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

25. Visuomenės sveikatos specialisto funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Biuro direktorius ar jo įgaliotas asmuo.
